

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.10.2013
COM(2013) 742 final

2013/0356 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно сключването на Споразумението между Европейския съюз и
Азербайджанската република за улесняване на издаването на визи**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

I. ПОЛИТИЧЕСКА И ПРАВНА РАМКА

В декларацията от срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена във Варшава на 30 септември 2011 г., ЕС и държавите партньори потвърдиха политическата си подкрепа за подобряването на мобилността на гражданите в една сигурна и добре управлявана среда, както и намерението си своевременно да предприемат поетапни мерки за въвеждане на безвизов режим на пътуване за своите граждани.

Въз основа на това и като първа конкретна стъпка на 16 септември 2011 г. Комисията представи препоръка до Съвета за упълномощаване на Комисията да започне преговори с Азербайджанската република за споразумение за облекчаване на визовия режим.

След като на 19 декември 2011 г. Съветът упълномощи Комисията, преговорите с Азербайджанската република за споразумение за облекчаване на визовия режим започнаха в Баку на 1 март 2012 г. Три по-нататъшни кръга от преговори се състояха на 1 юни 2012 г. в Брюксел, 6 ноември 2012 г. в Баку и 13 март 2013 г. в Брюксел. На 29 юли 2013 г. в Брюксел главните преговарящи парафираха окончателния текст на Споразумението.

Държавите членки бяха редовно информирани и тяхното мнение бе искано в рамките на съответните работни групи на Съвета на всички етапи от преговорите.

От страна на Съюза правното основание за Споразумението е член 77, параграф 2, буква а) във връзка с член 218 от ДФЕС.

Комисията подписа споразумението на [...] г. В съответствие с член 218, параграф 6, буква а) от ДФЕС одобрението на Европейския парламент за сключване на споразумението бе дадено на [...] г.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРЕГОВОРИТЕ

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите насоки за водене на преговори, са постигнати и че проектът на споразумение е приемлив за Съюза.

Окончателното му съдържание може да бъде обобщено, както следва:

- По принцип за всички кандидати за визи решението за издаване или неиздаване на виза ще трябва да бъде взето в срок от 10 календарни дни. Този срок може да бъде удължен до 30 календарни дни, когато е необходимо допълнително проучване. В спешни случаи срокът за вземане на решение може да бъде съкратен до два работни дни или по-малко. С кандидатите за визи по правило може да бъде проведена среща за подаване на заявлението в срок от две седмици от датата, на която такава среща е поискана, а в спешни случаи — незабавно или без насрочена среща.
- Таксата за обработка на заявленията за визи на граждани на Европейския съюз и Азербайджанската република е в размер на 35 EUR. Тази такса ще се прилага по отношение на всички кандидати за виза и се отнася както за еднократните, така и за многократните визи. Наред с това някои категории лица са освободени изцяло от визова такса: пенсионери, близки роднини, членове на официални делегации, участващи в правителствени дейности, ученици, студенти и лица, участващи в програма за следдипломно обучение, лица с увреждания, журналисти и придружаващите ги членове на технически екипи, представители на организации на

гражданското общество, деца на възраст под 12 г., при хуманитарни случаи и лица, участващи в научни, културни и художествени дейности и в спортни мероприятия.

- Документите, които трябва да бъдат представени във връзка с целта на пътуването, са опростени за някои категории лица: близки роднини, бизнесмени, членове на официални делегации, ученици, студенти и лица, участващи в програма за следдипломно обучение, участници в научни, културни и спортни мероприятия, журналисти, лица, чиято цел е присъствие на военни и граждански погребения, представители на гражданското общество, лица, упражняващи свободни професии, шофьори, извършващи услуги за международен превоз на товари и на пътници, участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове, и лица на посещение по медицински причини. За тези категории лица с цел обосновка на целта на пътуването могат да бъдат изисквани само документите, изброени в Споразумението. Не се изискват друга обосновка, покана или потвърждаване, предвидени в законодателството на държавите членки или Азербайджанската република.
- Съществуват и опростени критерии за издаване на многократни визи за следните категории лица:
 - а) постоянни членове на официални делегации и съпрузи и деца, посещаващи граждани на Европейския съюз, законно пребиваващи на територията на Азербайджан, или граждани на Азербайджанската република, законно пребиваващи в държавите членки, или граждани на ЕС, пребиваващи на територията на държавите членки, на които са граждани, или граждани на Азербайджанската република, пребиваващи на територията на Азербайджан: виза със срок на валидност пет години (или по-кратък срок на валидност, ограничен до срока на валидност на техния мандат или на разрешението им за законно пребиваване);
 - б) участници в програми за научен, културен, официален обмен и спортни мероприятия, журналисти, студенти, бизнесмени, членове на официални делегации, представители на гражданското общество, лица, упражняващи свободни професии, и шофьори, при условие че през последните две години са използвали добросъвестно едногодишните си многократни визи и причините за искане на многократна виза все още са валидни: издават се визи със срок на валидност минимум две години и максимум пет години.
- Гражданите на Европейския съюз и на Азербайджанската република, които притежават валидни дипломатически паспорти, са освободени от изискването за притежаване на виза за краткосрочен престой.
- В протокол се разглежда особеният случай на онези държави членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, и тяхното едностранно признаване на шенгенски визи и разрешения за пребиваване, издадени на граждани на Азербайджанската република, с цел транзитно преминаване през тяхна територия в съответствие с Решение № 582/2008/ЕО на Съвета.
- Към Споразумението е приложена съвместна декларация относно прилагането на член 10, отнасящ се до дипломатическите паспорти.
- Към Споразумението е приложена съвместна декларация относно сътрудничеството във връзка с документите за пътуване и редовния обмен на информация относно сигурността на документите за пътуване.

- Приложена е също съвместна декларация, в която се потвърждава, че Споразумението не засяга възможността отделни държави членки и Азербайджанската република да сключват двустранни споразумения за премахване на визите за притежателите на служебни паспорти.
- Особените случаи на Дания, Обединеното кралство и Ирландия са отразени в преамбюла. Тяното асоцииране на Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген е отразено в съвместна декларация към Споразумението.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С оглед на горепосочените резултати Комисията предлага Съветът:

- да одобри, след получаване на одобрението на Европейския парламент, приложеното Споразумение между Европейския съюз и Азербайджанската република за улесняване на издаването на визи.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно сключването на Споразумението между Европейския съюз и
Азербайджанската република за улесняване на издаването на визи**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент¹,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение 2013/XXX на Съвета от [...] г.² Споразумението между Европейския съюз и Азербайджанската република за улесняване на издаването на визи бе подписано от Комисията на [...] г., при условие сключването му на по-късна дата.
- (2) В съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие и Протокола относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложени към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, разпоредбите на Споразумението не се прилагат по отношение на Обединеното кралство и Ирландия.
- (3) В съответствие с Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, разпоредбите на Споразумението не се прилагат по отношение на Дания.
- (4) Споразумението следва да бъде одобрено от името на Европейския съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото се одобрява от името на Съюза Споразумението между Европейския съюз и Азербайджанската република за улесняване на издаването на визи.

Текстът на Споразумението е приложен към настоящото решение.

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

Член 2

Председателят на Съвета посочва лицето, упълномощено да извърши от името на Европейския съюз предвиденото в член 14, параграф 1 от Споразумението нотифициране, за да се изрази съгласието на Европейския съюз да бъде обвързан със Споразумението.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му. То се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Датата на влизане в сила на Споразумението се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ
СПОРАЗУМЕНИЕ
между
Европейския съюз и Азербайджанската република
за улесняване на издаването на визи

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“,

и

АЗЕРБАЙДЖАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

наричани по-нататък „страните“,

КАТО ЖЕЛАЯТ да улеснят междуличностните контакти като важно условие за трайно развитие на икономическите, хуманитарните, културните, научните и други връзки чрез улесняване на издаването на визи на граждани на Европейския съюз и Азербайджанската република на реципрочна основа,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД Споразумението за партньорство и сътрудничество за създаване на партньорство между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и Азербайджанската република, от друга страна, както и преговорите за споразумение за асоцииране между ЕС и Азербайджанската република, започнати през 2010 г.,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД съвместната декларация от срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена на 7 май 2009 г. в Прага, в която е заявена политическата подкрепа за либерализиране на визовия режим в условия на сигурност,

КАТО ПРИЕМАТ, че визовите облекчения не следва да водят до незаконна миграция и като отделят специално внимание на сигурността и на обратното приемане,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие и Протокола относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложени към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и потвърждават, че разпоредбите на настоящото споразумение не се прилагат по отношение на Обединеното кралство и Ирландия,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и потвърждават, че разпоредбите на настоящото споразумение не се прилагат по отношение на Кралство Дания,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Цел и приложно поле

Целта на настоящото споразумение е да улесни, на основата на реципрочност, издаването на визи на гражданите на Съюза и на Азербайджанската република за планиран престой за срок от не повече от 90 дни в рамките на период от 180 дни.

Член 2

Обща разпоредба

1. Визовите облекчения, предвидени в настоящото споразумение, се прилагат за граждани на Съюза и на Азербайджанската република само дотолкова, доколкото те не са освободени от визовите изисквания съгласно законовите и подзаконовите разпоредби на Азербайджанската република, на Съюза или на държавите членки, настоящото споразумение или други международни споразумения.

2. По отношение на въпроси, които не са обхванати от настоящото споразумение, като отказ за издаване на виза, признаване на документи за пътуване, доказателство за достатъчни средства за издръжка, отказ за влизане и мерки за експулсиране, се прилага националното право на Азербайджанската република или на държавите членки или правото на Съюза.

Член 3

Определения

За целите на настоящото споразумение:

а) „държава членка“ означава всяка държава — членка на Европейския съюз, с изключение на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство;

б) „гражданин на Съюза“ означава гражданин на държава членка по смисъла на буква а);

в) „гражданин на Азербайджанската република“ означава всяко лице, което притежава гражданство на Азербайджанската република съгласно нейното действащо законодателство;

г) „виза“ означава разрешение, издадено от държава членка или Азербайджанската република с цел транзитно преминаване или планиран престой с продължителност от не повече от 90 дни в рамките на който и да бил период от 180 дни на територията на държавите членки или на Азербайджанската република;

д) „законно пребиваващо лице“ означава:

- за Азербайджанската република: гражданин на Съюза, който е получил разрешение за временно или постоянно пребиваване за период от повече от 90 дни на територията на Азербайджанската република;

- за Съюза: гражданин на Азербайджанската република, на когото е разрешено или който има право да остане за повече от 90 дни на територията на държава членка въз основа на законодателството на Съюза или на национално законодателство.

Документи за доказване на целта на пътуването

1. За следните категории граждани на Съюза и на Азербайджанската република са достатъчни следните документи за обосноваване на целта на пътуването до другата страна:

а) за близки роднини — съпрузи, деца (включително осиновени), родители (включително настойници/попечители), баби и дядовци, внуци — посещаващи граждани на Европейския съюз, законно пребиваващи на територията на Азербайджанската република, или граждани на Азербайджанската република, законно пребиваващи в държавите членки, или граждани на Европейския съюз, пребиваващи на територията на държавата членка, на която са граждани, или граждани на Азербайджанската република, пребиваващи на територията на Азербайджанската република:

- писмено искане от лицето домакин;

б) без да се засягат разпоредбите на член 10, за членове на официални делегации, включително и постоянни членове на такива делегации, които въз основа на официална покана до държавите членки, Европейския съюз или Азербайджанската република участват в официални срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на Азербайджанската република или на някоя от държавите членки от междуправителствени организации:

- писмо, издадено от компетентен орган на държава членка или на Азербайджанската република или от институция на Европейския съюз, в което се потвърждава, че кандидатът е член на делегацията на този орган или институция или постоянен член на тази делегация, която пътува до територията на другата страна, за да участва в посочените мероприятия, придружено от копие на официалната покана;

в) за бизнесмени и представители на стопански организации:

- писмено искане от домакина — юридическо лице или дружество, организация или офис или клон на такова юридическо лице или дружество, държавни или местни органи на Азербайджанската република или на държавите членки или организационни комитети или търговско-промишлени изложения, конференции и симпозиуми, провеждани на територията на Азербайджанската република или на някоя от държавите членки, заверено от компетентните органи съгласно националното законодателство;

г) за шофьори, извършващи услуги за международен превоз на товари и на пътници между териториите на Азербайджанската република и на държавите членки с превозни средства, регистрирани в държавите членки или в Азербайджанската република:

- писмено искане от националното дружество или сдружение (съюз) на превозвачите в Азербайджанската република или националните сдружения на превозвачите на държавите членки, осъществяващи международен шосеен превоз, в което се посочват целта, маршрутът, продължителността и честотата на пътуванията;

д) за ученици, студенти, лица, участващи в програма за следдипломно обучение, и придружаващи ги преподаватели, които предприемат пътувания с цел участие в

обучение или образователен курс, включително в рамките на програми за обмен, както и други образователни дейности:

- писмено искане или удостоверение за записване от приемащия университет, академия, институт, колеж или училище, или студентска карта или удостоверение за курсовете, които лицето ще посещава;

е) за лица, участващи в научни, академични, културни или художествени дейности, включително университетски и други програми за обмен:

- писмено искане от организацията домакин за участие в тези дейности;

ж) за журналисти и членове на технически екипи, които ги придружават служебно:

- удостоверение или друг документ, издаден от професионална организация или от работодателя на кандидата, с който се доказва, че съответното лице има квалификация на журналист, и в който се посочва, че целта на пътуването е осъществяване на журналистическа дейност, или с който се доказва, че лицето е член на техническия екип, придружаващ журналиста служебно;

з) за участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно:

- писмено искане от приемащата организация, компетентните органи, националните спортни федерации на държавите членки или на Азербайджанската република или Националния олимпийски комитет на Азербайджанската република или националните олимпийски комитети на държавите членки;

и) за участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове:

- писмено искане от началника на администрацията/кмета на тези градове;

й) за лица, които пътуват по медицински причини, и необходимите придружаващи лица:

- официален документ от здравното заведение, потвърждаващ необходимостта от медицинско обслужване в това заведение и необходимостта от придружител, и доказателство за достатъчни финансови средства за заплащане на лечението;

к) за представители на свободни професии, участващи в международни изложби, конференции, симпозиуми, семинари или други подобни мероприятия, провеждани на територията на Азербайджанската република или на държавите членки:

- писмено искане от организацията домакин, потвърждаващо, че съответното лице е участник в проявата;

л) за представители на организации на гражданското общество, когато предприемат пътуване с цел участие в образователни курсове, семинари, конференции, включително в рамките на програми за обмен:

- писмено искане, издадено от организацията домакин, потвърждение, че лицето представлява организация на гражданското общество, и удостоверението за учредяване

на такава организация от съответния регистър, издадено от държавен орган в съответствие с националното законодателство;

м) роднини на посещение с цел присъствие на погребални церемонии:

- официален документ, потвърждаващ смъртта, както и потвърждение на семейната или друга родствена връзка между кандидата и покойника;

н) за посещение на военни и граждански гробища:

- официален документ, потвърждаващ съществуването и запазването на гроба, както и семейната или друга родствена връзка между кандидата и покойника.

2. Писменото искане, посочено в параграф 1 от настоящия член, съдържа следните данни:

а) за поканеното лице: име и фамилия, дата на раждане, пол, гражданство, номер на паспорта, време и цел на пътуването, брой на влизанията и, когато е приложимо, имената на съпруга(та) и децата, придружаващи поканеното лице;

б) за лицето, което отправя поканата: име, фамилия и адрес;

в) за юридическото лице, дружеството или организацията, които отправят поканата: пълно наименование и адрес и:

- ако искането е издадено от организация или орган — името и длъжността на лицето, което подписва искането;

- ако лицето, което отправя поканата, е юридическо лице или дружество, офис или клон на такова юридическо лице или дружество със седалище на територията на държава членка или в Азербайджанската република — регистрационния номер съгласно националното законодателство на съответната държава членка или съгласно законодателството на Азербайджанската република.

3. За категориите лица, посочени в параграф 1 от настоящия член, всички категории визи се издават по опростената процедура, без да се изискват друга обосновка, покана или потвърждение във връзка с целта на пътуването, предвидени от законодателството на страните.

Член 5

Издаване на многократни визи

1. Дипломатическите представителства и консулските служби на държавите членки и на Азербайджанската република издават многократни визи със срок на валидност пет години на следните категории граждани:

а) съпрузи, деца (включително осиновени), които са на възраст до 21 години или са на издръжка, и родители (включително настойници/попечители), посещаващи граждани на Европейския съюз, законно пребиваващи на територията на Азербайджанската република, или граждани на Азербайджанската република, законно пребиваващи на територията на държавите членки, или граждани на Европейския съюз, пребиваващи на

територията на държавата членка, на която са граждани, или граждани на Азербайджанската република, пребиваващи на територията на Азербайджанската република;

б) постоянни членове на официални делегации, които въз основа на официална покана до държавите членки, Европейския съюз или Азербайджанската република следва редовно да участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на Азербайджанската република или на някоя от държавите членки от междуправителствени организации.

Чрез дерогация от първото изречение, когато необходимостта или намерението да се пътува често или редовно са явно ограничени до по-кратък период, срокът на валидност на многократните визи е ограничен до този период, и по-специално когато:

- за лицата, посочени в буква а), срокът на валидност на разрешението за законно пребиваване на гражданите на Азербайджанската република, законно пребиваващи в някоя от държавите членки, или на гражданите на Съюза, законно пребиваващи в Азербайджанската република,

- за лицата, посочени в буква б), срокът на валидност на статута им на постоянни членове на официална делегация,

е по-кратък от пет години.

2. Дипломатическите представителства и консулските служби на държавите членки и на Азербайджанската република издават многократни визи със срок на валидност една година на следните категории граждани, при условие че през предходната година те са получили най-малко една виза, която са използвали в съответствие със законодателството за влизане и престой на посещаваната държава:

а) студенти и лица, участващи в програма за следдипломно обучение, които редовно пътуват с цел участие в обучение или образователен курс, включително в рамките на програми за обмен;

б) журналисти и членове на технически екипи, които ги придружават служебно;

в) участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове;

г) шофьори, извършващи услуги за международен превоз на товари и на пътници между териториите на Азербайджанската република и на държавите членки с превозни средства, регистрирани в държавите членки или Азербайджанската република;

д) лица, които се нуждаят от редовни посещения по медицински причини, и необходимите придружаващи лица;

е) представители на свободни професии, участващи в международни изложения, конференции, симпозиуми, семинари и други подобни мероприятия, които редовно пътуват до Азербайджанската република или държавите членки;

ж) представители на организации на гражданското общество, които редовно пътуват до Азербайджанската република или държавите членки с цел участие в образователни курсове, семинари, конференции, включително в рамките на програми за обмен;

з) лица, участващи в научни, културни и художествени дейности, включително университетски и други програми за обмен, които пътуват редовно до Азербайджанската република или държавите членки;

и) участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно;

й) членове на официални делегации, които въз основа на официална покана до държавите членки, Европейския съюз или Азербайджанската република редовно участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на Азербайджанската република или на някоя от държавите членки от междуправителствени организации;

к) бизнесмени и представители на стопански организации, които пътуват редовно до Азербайджанската република или до държавите членки.

Чрез дерогация от първото изречение, когато необходимостта или намерението да се пътува често или редовно са явно ограничени до по-кратък период, срокът на валидност на многократните визи е ограничен до този период.

3. Дипломатическите представителства и консулските служби на държавите членки и на Азербайджанската република издават многократни визи със срок на валидност най-малко две години и най-много пет години на категориите лица, посочени в параграф 2 от настоящия член, при условие че през предходните две години те са използвали едногодишната многократна виза в съответствие със законодателството за влизане и престой на посещаваната държава, освен ако необходимостта или намерението да се пътува често или редовно не са явно ограничени до по-кратък период, в който случай срокът на валидност на многократната виза е ограничен до този период.

4. Общата продължителност на престоя на територията на държавите членки или в Азербайджанската република на лицата, посочени в параграфи 1—3 от настоящия член, не надвишава 90 дни в рамките на период от 180 дни.

Член 6

Такси за обработка на заявления за визи

1. Таксата за обработка на заявления за визи е в размер на 35 EUR.

Посочената сума може да бъде преразгледана в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 4.

2. Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, следните категории лица са освободени от такси за обработка на заявления за визи:

а) близки роднини — съпрузи, деца (включително осиновени), родители (включително настойници/попечители), баби и дядовци, внуци — на граждани на Европейския съюз, законно пребиваващи на територията на Азербайджанската република, на граждани на Азербайджанската република, законно пребиваващи на територията на държавите членки, на граждани на Европейския съюз, пребиваващи на територията на държавата членка, на която са граждани, и на граждани на Азербайджанската република, пребиваващи на територията на Азербайджанската република;

б) членове на официални делегации, включително постоянни членове на официални делегации, които въз основа на официална покана до държавите членки, Европейския съюз или Азербайджанската република участват в официални срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на Азербайджанската република или на някоя от държавите членки от междуправителствени организации;

в) ученици, студенти и лица, участващи в програма за следдипломно обучение, както и придружаващи ги преподаватели, които предприемат пътувания с цел участие в обучение или образователен курс, включително в рамките на програми за обмен, както и други образователни дейности;

г) лица с увреждания и придружаващи ги лица, ако е необходимо;

д) участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно;

е) лица, участващи в научни, културни и художествени дейности, включително университетски и други програми за обмен;

ж) лица, които са представили документи, доказващи необходимостта от пътуването им по хуманитарни причини, включително с цел спешно медицинско лечение, и лицето, придружаващо такова лице, или с цел присъствие на погребение на близък роднина, или за посещение на близък роднина, който е тежко болен;

з) представители на организации на гражданското общество, когато предприемат пътуване с цел участие в образователни курсове, семинари, конференции, включително в рамките на програми за обмен;

и) пенсионери;

й) деца на възраст до 12 години;

к) журналисти и членове на технически екипи, които ги придружават служебно.

3. Ако дадена държава членка или Азербайджанската република си сътрудничи с външен доставчик на услуги с оглед издаването на виза, външният доставчик на услуги може да налага такса за услугата. Тази такса е пропорционална на разходите, направени от външния доставчик на услуги при изпълнение на неговите задачи, и не надхвърля 30 EUR. Държавите членки и Азербайджанската република запазват възможността всички кандидати да подават заявленията си директно в техните консулства.

Що се отнася до Съюза, външният доставчик на услуги изпълнява дейностите си в съответствие с Визовия кодекс и при пълно зачитане на законодателството на Азербайджанската република.

Що се отнася до Азербайджанската република, външният доставчик на услуги изпълнява дейностите си в съответствие с азербайджанското законодателство и законодателството на държавите — членки на ЕС.

Член 7

Продължителност на процедурите за обработка на заявленията за визи

1. Дипломатическите представителства и консулските служби на държавите членки и на Азербайджанската република вземат решение относно искането за издаване на виза в срок от 10 календарни дни от датата на получаване на заявлението и документите, необходими за издаване на виза.
2. Срокът за вземане на решение по заявлението за виза може да бъде удължен до 30 календарни дни в отделни случаи, и по-специално когато е необходимо допълнително проучване на заявлението.
3. Срокът за вземане на решение по заявлението за виза може да бъде съкратен до 2 работни дни или по-малко в спешни случаи.

Ако за кандидатите трябва да бъде насрочена среща за подаване на заявлението, тя като правило се провежда в срок от две седмици от датата, на която е поискана. Независимо от предвиденото в предходното изречение, външните доставчици на услуги гарантират, че заявление за виза по правило може да бъде подадено без неоправдано забавяне.

В надлежно обосновани спешни случаи консулството може да разреши на кандидатите да подадат заявленията си без уговорена среща или такава се провежда незабавно.

Член 8

Заминаване в случай на изгубени или откраднати документи

Граждани на Европейския съюз и на Азербайджанската република, които са изгубили своите документи за самоличност или от които тези документи са били откраднати по време на престоя им на територията на Азербайджанската република или на държавите членки, могат да напуснат територията на Азербайджанската република или на държавите членки въз основа на валидни документи за самоличност, даващи им право да преминат границата, издадени от дипломатическите представителства или консулските служби на държавите членки или на Азербайджанската република, без каквато и да е виза или друго разрешение.

Член 9

Удължаване на срока на виза при извънредни обстоятелства

За граждани на Европейския съюз и Азербайджанската република, които не могат да напуснат територията на Азербайджанската република или на държавите членки преди посочената в техните визи дата поради непреодолима сила, срокът на валидност на издадената виза и/или продължителността на престоя, посочен в нея, се удължава безплатно в съответствие със законодателството, прилагано от Азербайджанската република или от приемащата държава членка, за срока, необходим за връщането им в държавата на пребиваването им.

Член 10

Дипломатически паспорти

1. Гражданите на Европейския съюз и на Азербайджанската република, които притежават валидни дипломатически паспорти, могат да влизат, излизат и преминават транзитно през територията на Азербайджанската република или на държавите членки, без да имат визи.
2. Лицата, посочени в параграф 1, могат да останат на територията на Азербайджанската република или на териториите на държавите членки за срок не по-дълъг от 90 дни в рамките на период от 180 дни.

Член 11

Териториална валидност на визите

Съгласно националните правила и разпоредби относно националната сигурност на Азербайджанската република и на държавите членки и съгласно разпоредбите на ЕС относно визите с ограничена териториална валидност, гражданите на Съюза и на Азербайджанската република имат право да пътуват в рамките на територията на държавите членки и на Азербайджанската република при равни условия с гражданите на Азербайджанската република и на Европейския съюз.

Член 12

Съвместен комитет за управление на Споразумението

1. Страните създават Съвместен комитет от експерти (наричан по-нататък „Комитетът“), съставен от представители на Съюза и на Азербайджанската република. Съюзът се представлява от Европейската комисия, подпомагана от експерти от държавите членки.
2. Комитетът има по-специално следните задачи:
 - а) наблюдение на прилагането на настоящото споразумение;
 - б) представяне на предложения за изменения или допълнения на настоящото споразумение;
 - в) разрешаване на спорове, свързани с тълкуването или прилагането на разпоредбите на настоящото споразумение.
3. Комитетът заседава всеки път, когато е необходимо, по искане на една от страните и най-малко веднъж годишно.
4. Комитетът приема своя процедурен правилник.

Член 13

Връзка на настоящото споразумение с двустранни споразумения между държавите членки и Азербайджанската република

Считано от влизането му в сила, настоящото споразумение има предимство пред разпоредбите на двустранни или многостранни споразумения или спогодби, сключени между отделните държави членки и Азербайджанската република, дотолкова, доколкото разпоредбите на тези споразумения или спогодби уреждат въпроси, които са предмет на настоящото споразумение.

Член 14

Заклучителни разпоредби

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от страните в съответствие с техните процедури и влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните се нотифицират взаимно за приключването на посочените процедури.
2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член настоящото споразумение влиза в сила едва на датата на влизане в сила на Споразумението между Европейския съюз и Азербайджанската република за обратно приемане, ако тази дата е след датата, предвидена в параграф 1 от настоящия член.
3. Настоящото споразумение се сключва за неограничен срок, освен ако не бъде прекратено в съответствие с параграф 6 от настоящия член.
4. Настоящото споразумение може да бъде изменяно с писменото съгласие на страните. Измененията влизат в сила, след като страните са се нотифицирали взаимно за приключването на своите вътрешни процедури, необходими за тази цел.
5. Всяка страна може да спре изцяло или отчасти прилагането на настоящото споразумение по причини, свързани с общественения ред, защитата на националната сигурност или защитата на общественото здраве. Другата страна се нотифицира за решението за спиране не по-късно от 48 часа преди неговото влизане в сила. Страната, спряла прилагането на настоящото споразумение, информира незабавно другата страна веднага след като отпаднат причините за това спиране.
6. Всяка страна може да прекрати настоящото споразумение с писмено предизвестие до другата страна. Настоящото споразумение престава да бъде в сила 90 дни след датата на такова предизвестие.

Съставено в XXX на XXX г. в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки, шведски и азербайджански език, като текстовете на всички езици са еднакво автентични.

За Съюза

За Азербайджанската република,

ПРОТОКОЛ

към Споразумението относно държавите членки, които не прилагат изцяло достиганията на правото от Шенген

Държавите членки, които са обвързани с достиженията на правото от Шенген, но които все още не издават шенгенски визи до приемане на съответното решение на Съвета във връзка с това, издават национални визи, чиято валидност е ограничена до тяхната собствена територия.

В съответствие с Решение № 582/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за въвеждане на опростен режим за контрол на лица на външните граници, който се основава на едностранното признаване от страна на България, Кипър и Румъния на определени документи като равностойни на националните им визи за целите на транзитно преминаване през техните територии³, се предприемат хармонизирани мерки за улесняването на транзитното преминаване през територията на държавите членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, на титуляри на шенгенска виза и шенгенски разрешения за пребиваване.

Съвместна декларация относно член 10 от Споразумението, отнасящ се до дипломатическите паспорти

Съюзът или Азербайджанската република могат да поискат частично спиране на прилагането на Споразумението, и по-специално на член 10, в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 5, ако прилагането на член 10 е свързано със злоупотреба от другата страна или води до заплаха за обществената сигурност.

В случай на спиране на прилагането на член 10 двете страни започват консултации в рамките на Съвместния комитет, създаден със Споразумението, с цел да разрешат проблемите, довели до спирането.

Като приоритет двете страни заявяват своя ангажимент за гарантиране на високо ниво на сигурност на документите по отношение на дипломатическите паспорти, по-специално чрез включване на биометрични методи за установяване на самоличността. За Съюза това ще бъде осигурено в съответствие с изискванията, предвидени в Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета от 13 декември 2004 г. относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки⁴.

Съвместна декларация относно Дания

Страните отбелязват, че настоящото споразумение не се прилага към процедурите за издаване на визи от дипломатическите представителства и консулските служби на Кралство Дания.

При тези обстоятелства е желателно властите на Дания и Азербайджанската република да сключат без забавяне двустранно споразумение за улесняване на издаването на визи

³ ОВ L 161, 20.6.2008 г., стр. 30.

⁴ ОВ L 385, 29.12.2004 г., стр. 1.

за краткосрочен престой, съдържащо договорености, сходни с тези на споразумението между Европейския съюз и Азербайджанската република.

Съвместна декларация относно Обединеното кралство и Ирландия

Страните отбелязват, че настоящото споразумение не се прилага на територията на Обединеното кралство и Ирландия.

При тези обстоятелства е желателно властите на Обединеното кралство, Ирландия и Азербайджанската република да сключат двустранни споразумения за улесняване на издаването на визи.

Съвместна декларация относно Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн

Страните отбелязват съществуващите тесни връзки между Европейския съюз и Швейцария, Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, по-конкретно въз основа на споразуменията от 18 май 1999 г. и 26 октомври 2004 г. относно асоциирането на тези държави към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген.

При тези обстоятелства е желателно властите на Швейцария, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Азербайджанската република да сключат без забавяне двустранни споразумения за улесняване на издаването на визи за краткосрочен престой, съдържащи договорености, сходни с тези на споразумението между Европейския съюз и Азербайджанската република.

Съвместна декларация относно сътрудничеството по отношение на документите за пътуване

Страните се договарят, че при наблюдението на прилагането на Споразумението Съвместният комитет, създаден съгласно член 12 от Споразумението, следва да оценява въздействието на нивото на сигурност на съответните документи за пътуване върху действието на Споразумението. За тази цел страните се договарят редовно да се информират взаимно относно мерките, предприети с цел да се избегне умножаването на документите за пътуване и с цел развиването на техническите аспекти на сигурността на документите за пътуване, както и във връзка с процеса на персонализиране на издаването на документи за пътуване.

Съвместна декларация относно служебните паспорти

Страните, като вземат предвид рамката на преговорите по настоящото споразумение, потвърждават, че то не засяга възможността отделни държави членки и Азербайджанската република да сключват двустранни споразумения, предвиждащи освобождаване на притежателите на служебни паспорти от изискването за виза.
